

Protokoll 2/2025

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 9 juni 2025 kl. 13:30-15:15, Kanslilokalerna, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Leif Bolter
Elisabet Jermsten
Desirée Johansson
Monica Muro de Santa Cruz
Helena Nilsson Lannegren
Laila Reppen
Knut Weibull
Monica Hector Protokollförare
Fredrik Jöngren Handläggare
Henrik Nerlund Sekreterare
Ronald Carter Föredragande §1
Siri Ersson Föredragande §2

Paragraf

§§1-3

Sekreterare

Monica Hector

§ 1**Örnsberg 2, förslag till detaljplan, 2024-07910**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Örnsberg 2, förslag till detaljplan, 2024-07910. Ronald Carter, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2025/116

Beslut

Beslöt delegerade avstyrka förslag till detaljplan i föreliggande form.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan vars syfte är att tillföra cirka 70 nya bostäder till Örnsberg upplåtna med bostadsrätt. Förslaget innebär att den befintliga före detta industribyggnaden, som idag inhyser ett yrkesgymnasium med tillfälligt bygglov, rivs och ersätts med en ny byggnadsvolym. Ett mindre parkeringsgarage med 14 platser föreslås anläggas samt 220 stycken cykelparkeringsplatser, varav 120 stycken inomhus.

Delegerade avstyrkte förslaget till detaljplan för att det, enligt delegerades mening, av miljömässiga och ekonomiska skäl inte är rimligt att riva ett hus byggt på 1990-talet utan att först ha prövat samtliga tänkbara alternativ till användning. Utgångspunkten måste alltid vara att se husets kvalitéer och hur de kan användas.

Delegerade var därför inte övertygade om att rivning är den bästa lösningen givet de skäl som angivits i underlaget. En betydande del av en byggnads samlade klimatpåverkan sker vid själva byggandet. Det finns skäl för staden att gå från ord till handling när det gäller hållbarhet och ambitiösa miljömål som Stockholm har.

Om byggnaden, efter en gedigen analys av alternativa funktioner där alla stenar vänts, ändå behöver rivas ansåg delegerade att det förslag som presenteras är ett utvecklingsbart och bra förslag att arbeta vidare med som bygger på en bra analys av situationen. Volymhanteringen och höjdskalen fungerar på platsen och med de föreslagna riktningarna och utblickarna så har projektet många kvalitéer. Förslaget var således acceptabelt, men en generell utgångspunkt måste vara att i det längsta undvika rivning.

Handlingar i ärendet

- SR 2025/116-2 Samrådsbrev
- SR 2025/116-3 Planbeskrivning samråd
- SR 2025/116-4 Plankarta samråd
- SR 2025/116-5 Dagvattenutredning
- SR 2025/116-6 Miljöteknisk markundersökning
- SR 2025/116-7 Brandtekniskt utlåtande

§ 2**Örjan 25 m.fl., förslag till detaljplan, 2020-09159**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Örjan 25 m.fl., förslag till detaljplan, 2020-09159. Siri Ersson, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2025/123

Beslut

Beslöt delegerade att tillstyrka förslag till detaljplan.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplaneförslaget syftar till att möjliggöra ett flerbostadshus med cirka 45 lägenheter i form av hyresrätter längs Spånga kyrkväg i Solhem. Bebyggelsen placeras mellan det planerade kvarteret Hagar (Spånga C Öst) och villabebyggelsen som angränsar till planområdet. Området är kulturhistoriskt värdefullt och bebyggelsen ska genom sin skala och utformning möta den småskaliga villabebyggelsen på ett lämpligt sätt genom att bebyggelsens höjd trappas ner från flerfamiljshuset till villorna. Skillnaderna i markhöjder möjliggör för bebyggelse i souterräng. Mot Spånga kyrkväg ska bostadshuset anpassas till den planerade bebyggelsen på andra sidan gatan samt gatans förändrade dragning. Områdets karaktär ska värnas genom att byggnaden ges en hög arkitektonisk kvalitet.

Delegerade konstaterade att stadsbyggnadskontoret med föreliggande planförslag presenterar ytterligare en frimärksplan i

Spånga centrum/Solhem. De många mindre planarbetena har saknat en gemensam idé till hur de ska anpassas till Spångas småskaliga kärna och bli en del av en helhet. Det sammanvägda resultatet blir därför spretigt med ogenomtänkta tillägg i typologier, byggnadshöjder och takformer som är främmande för området. Som exempel kommer ett tolv våningar högt punkthus uppföras vid stationen, ett hörnhus i fem våningar är föreslaget i kvarteret Värsta gård och bredvid den aktuella platsen kommer ett kompakt slutet kvarter i upp till sju våningar att uppföras (Spånga C Öst). Delegerade kan därför inte nog poängtera vikten av att stadsbyggnadskontoret utformar program för större utvecklingsområden som det i och omkring Spånga Centrum.

Föreliggande planförslag i slänten upp mot villabebyggelsen får, enligt delegerades uppfattning, en skala och utformning som anpassats till bebyggelsen i Spånga centrumskärnområde. Rivningen av den befintliga villan är ett offer som delegerade ansåg kan accepteras både med tanke på hur bullerutsatt byggnaden är samt att planförslaget tillför området cirka 45 bostäder. Genom sin placering och utformning kommer troligen även bullernivåerna för de övriga villorna i närområdet minska. Delegerade var medvetet om att Spånga kyrkväg är en mycket trafikerad gata men fann inte utformningen av gaturummet och fördelningen av ytorna övertygande i det presenterade förslaget.

Delegerade ansåg vidare att detaljplanen i högre utsträckning måste skydda befintliga träd och på något sätt tillse att den trädriddå som behövs mellan det planerade bostadshuset och villorna kommer till stånd. Delegerade har ingen erinran mot husets gestaltning mot gata och gård men var inte i alla delar övertygat om hur den lilla flygeln mot norr utformats. Som bullerskydd betraktat är volymen säkert nödvändig för att säkra en god gårdsmiljö, även om greppet är minst sagt ovanligt. Delegerade kunde dock se nödvändigheten och accepterade därför greppet med den avvikande mindre volymen.

Handlingar i ärendet

- SR 2025/123-2 Samrådsbrev
- SR 2025/123-3 Planbeskrivning, samråd
- SR 2025/123-4 Plankarta, samråd
- SR 2025/123-5 Kulturmiljöutredning och konsekvensanalys
- SR 2025/123-6 Naturvärdesinventering - Spånga C Öst
- SR 2025/123-7 Trädinventering
- SR 2025/123-8 Dagvattenutredning, kvartersmark
- SR 2025/123-9 Dagvattenutredning, allmän platsmark
- SR 2025/123-10 Förprojektering av gata
- SR 2025/123-11 Trafikbullerutredning
- SR 2025/123-12 Riskhantering - Spånga C Öst

§ 3**Rådet: förgårdsmark, ärende initierat av Laila Reppen****Uppstogs till behandling ärende initierat av ledamot Laila
Reppen angående förgårdsmark.**

SR 2025/125

Beslut

Uppdrogs åt kansliet att göra efterforskningar i ärendet samt att kalla berörda tjänstemän från stadens fackförvaltningar.

Bordlades ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Ledamot L Reppen föredrog ärendet genom att visa bilder på äldre stadsplaner där förgårdsmark framför bostadshus är del av hela planidén i avsikt att skapa en grönstruktur mellan gatan och bostadshusens fasader. Exempel på stadsdelar där detta varit den ursprungliga stadsplaneidén är Atlasområdet, tvärgatorna till Norr Mälarstrand och äldre villaområden som Gamla Enskede. Under föredragningen visades även fotografier på hur det ser ut idag på vissa platser där förgårdsmarken hårdgjorts för att användas som parkeringsyta, rymma sophantering, uteserveringar eller andra från den ursprungliga idén avvikande användningsområden. Fr o m januari 2027 kommer nya regler om fastighetsnära insamling av förpackningsavfall som innebär att hushållen får lämna sina förpackningar till återanvändning i anslutning till sin bostad, som exempelvis i ett miljörum eller med särskilda behållare vid fastigheten att träda i kraft vilket ytterligare kan påverka hur förgårdsmark kommer att användas.

Delegerade önskade få information om hur stadsbyggnadskontoret hanterar bygglov avseende förgårdsmark samt vilken strategi de från kontorets sida har avseende det nya regelverket om insamling av förpackningsavfall i områden där hanteringen blir svår att lösa inom byggnadsvolymen. Vidare efterfrågades mer information om stadens hantering av frågan i övrigt.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Monica Christina,Hector	2025-06-12
Inga Margareta,Varg	2025-06-13
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2025-06-12